

Załącznik
do uchwały Nr XXXIX/358/05
Rady Miasta Zielona Góra
z dnia 22 lutego 2005 r.

**PROGRAM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ PORZĄDKU PUBLICZNEGO
I BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
ANALIZA PRZESTĘPCZOŚCI ORAZ WYBRANYCH ZJAWISK PATOLOGII SPOŁECZNEJ W ZIELONEJ GÓRZE	3
1. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNO-WYCHOWAWCZA I RESOCJALIZACYJNA	6
2. ZAPEWNIENIE ŁADU I PORZĄDKU	15
3. BEZPIECZEŃSTWO KOMUNIKACYJNE	20
4. POLITYKA INFORMACYJNA, EDUKACYJNA, MEDIALNA.	22
5. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE W SZKOŁACH	23
6. SPOSÓB FINANSOWANIA I KATALOG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	27
7. PLANOWANE EFEKTY KOŃCOWE	28
8. DANE TELEADRESOWE JEDNOSTEK ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ ZADANIA/ KOORDYNATOR.	29
9. UWAGI KOŃCOWE.....	30

WSTĘP

Profilaktyka, rozumiana jako zespół działań zapobiegających czynnikom wyrządzającym krzywdę jednostce, grupie, społeczności lokalnej, czy społeczeństwu, lub tym, które mogą pogłębić istniejące szkody zdrowotne, społeczne, ekonomiczne jest w obliczu rosnących zagrożeń cywilizacyjnych XXI wieku kwestią angażującą podmioty odpowiedzialne za ład i porządek w każdej społeczności terytorialnej. Jest także potrzebą społeczną werbalizowaną przez mieszkańców społeczności w trakcie badań sondażowych. Nie dziwi zatem fakt, że opracowanie zintegrowanej i wieloletniej strategii profilaktyki miejskiej jest działaniem priorytetowym, wynikającym z potrzeb tak społecznych, jak i politycznych.

W każdym społeczeństwie obywatelskim wypracowanie projektu działań profilaktycznych, podejmowanych jednocześnie przez instytucje samorządowe, jak i pozarządowe z równoczesnym aktywizowaniem społeczności lokalnej, pozwala budować oczekiwania, iż tylko taki program spełnia niezwykłe warunki autentyczności, realności i skuteczności projektowanych działań. Włączanie wszystkich możliwych podmiotów, zwłaszcza obywateli, we wdrażaną strategię, zwiększa bowiem nie tylko poczucie zaangażowania, ale skutkuje skutecznością podejmowanych form aktywności.

Zintegrowany, wieloletni program strategii miejskiej w przedmiotowym zakresie wydaje się w tym kontekście wyznacznikiem bezpieczeństwa obywateli i gwarantem zintegrowanej polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom cywilizacyjnym, integrującym rozproszone działania pojedynczych podmiotów w jeden zwarty nurt, angażując wszelkie zasoby społeczności lokalnej.

Uwzględniając powyższe przesłanki Komisja Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego pod przewodnictwem Prezydent Miasta opracowała Program Zapobiegania Przemocy, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli”.

Program zawiera w swej strukturze działania zorientowane wokół kwestii postrzeganych za najbardziej palące. Dokument powstał w wyniku współpracy wielu środowisk, zainteresowanych poprawą stanu bezpieczeństwa w mieście. Były wśród nich służby zawodowo zajmujące się tą problematyką, reprezentanci stowarzyszeń prowadzących działalność wychowawczą i profilaktyczną oraz przedstawiciele środowiska akademickiego.

Za główne kierunki programu przyjęto działalność: prewencyjno-wychowawczą i resocjalizacyjną, zapewnienia ładu i porządku oraz bezpieczeństwa komunikacyjnego, realizację programów profilaktycznych przez zielonogórskie szkoły. Działaniem ściśle związanym z realizowanymi kierunkami działań jest polityka informacyjna, edukacyjna i medialna.

Uznano, że w obecnej fazie prace nad przygotowaniem koncepcji programu osiągnęły fazę końcową i w aktualnej wersji przystąpić można do jej rekomendacji.

Struktura programu oparta jest każdorazowo na prezentacji celów strategicznych i operacyjnych, wraz ze szczegółowym opisem celów i sposobów realizacji zadania, wykazem osób/instytucji odpowiedzialnych za jego wykonanie i podmiotów uczestniczących w realizacji celu, harmonogramem prac nad poszczególnymi zadaniami i zakładanym efektem końcowym.

Program uwzględnia wytyczne MSWiA w zakresie zapobiegania niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży oraz założenia programu „Bezpieczne Miasto” przyjętego Uchwałą Nr XI/115/99 Rady Miejskiej w Zielonej Górze 25 maja 1999 r.

ANALIZA ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH W ZIELONEJ GÓRZE.

Alkoholizm i przemoc domowa

Jednym z problemów społecznych występujących w naszym mieście jest alkoholizm. Z badań przeprowadzonych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w Polsce osoby uzależnione od alkoholu stanowią od 2 do 3% całej populacji. Szacuje się, że obecnie około 4 do 6 milionów ludzi żyje w rodzinach alkoholowych. Liczbę głęboko uzależnionych od alkoholu szacuje się na około miliona osób, natomiast nadmiernie pijących – na 2.800 do 3 milionów. Analizując wyniki badań Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych można szacunkowo określić zakres problemów alkoholowych występujących w naszym mieście. I tak 2% populacji, tj. ok. 2380 osób jest uzależnionych od alkoholu, a 4% populacji tj. ok. 4760 osób są to osoby dorosłe żyjące w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice). 4760 osób czyli ok. 4% populacji to dzieci wychowujące się w rodzinie alkoholików (dotyczy to osób wychowujących się i pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym. Osoby pijące szkodliwie stanowią ok. 5-7% populacji tj. 5950-8330 osób.

Ofiarami przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym jest ok. 5500 osób (dorosłych i dzieci) tj. 2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin.

W środowisku domowym nie tylko w rodzinach z problemem alkoholowym spotykamy się z różnego rodzaju innymi zagrożeniami: zaniedbywaniem i przemocą wobec osób w podeszłym wieku, wobec rodziców, rodzeństwa czy dziecka. Wśród form przemocy wyróżnić można: przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, zaniedbywanie. Przemoc

w ogólnym pojęciu przyczynia się przede wszystkim do: zaburzenia rozwoju mowy, depresji, kompleksu niższości, fobii, rozpadu rodziny, uszkodzenia ciała, prób samobójczych, zabójstw.

O skali problemu świadczą również dane zawarte w tabeli, o ilości osób nietrzeźwych dowiezionych w latach 2002-2004 do Izby Wyrzeźwień w Raculi. Niepokojącym zjawiskiem jest blisko dwukrotny wzrost liczby pensionariuszy Izby w przeciągu dwóch lat.

Ilość osób dowiezionych do Izby Wyrzeźwień

	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Ogółem, w tym m.in.	1187	1512	2056
Bezdomni	293	410	724
Małoletni	32	39	34
Sprawcy przemocy	222	286	336

Narkomania

Przyglądając się dynamice porad, świadczonych w ramach poradni Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii osobom uzależnionym i współuzależnionym w latach 2002-2004 można zauważyć, iż zwykła tendencja przyjęć pacjentów uzależnionych przypadła na rok 2003. Przy czym prawidłowość ta dotyczy tak udzielanych tej grupie porad (Tabela 1), jak i zarejestrowanych w tym okresie osób (Tabela 2).

Liczba udzielonych porad w 2004 roku zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2003, zbliżając się do poziomu z roku 2002.

Tabela 1. Liczba porad udzielonych osobom uzależnionym i współuzależnionym w poradni Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w latach 2002 – 2004

	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Uzależnienie	2361	2704	2210
Współuzależnienie	67	82	654

Formułowanie wniosku o tendencji niżkowej w rozwoju narkomanii na podstawie tego zestawienia nie wydaje się właściwe, a to z kilku względów. Po pierwsze: właśnie w 2004 roku wzrosła, w zestawieniu z rokiem 2003 i 2002, liczba pacjentów korzystających z usług poradni po raz pierwszy (Tabela 2). Po drugie: znacznie wzrosło zainteresowanie osób współuzależnionych poszukiwaniem pomocy terapeutycznej w związku z uzależnieniem członków rodziny. Zwracanie się o pomoc rodziców lub współmałżonków jest często zwiastunem pojawienia się po czasie osoby uzależnionej w poradni w celu podjęcia leczenia. Po trzecia poradnie PTZN nie są jedynym miejscem, do którego zgłaszają się osoby uzależnione od narkotyków, w związku z czym przedstawione dane nie dostarczają pełnego materiału dotyczącego przedmiotowej kwestii.

Tabela 2. Liczba osób uzależnionych, w tym pierwszorazowych, zarejestrowanych w poradni Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w latach 2002 – 2004

	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Ogółem	440	568	454
Pierwszorazowi	431	435	444

Z przedstawionych danych wywnioskować można, że skala zjawiska narkomanii w mieście Zielona Góra utrzymuje się na stałym, zbliżonym poziomie w ciągu trzech ostatnich lat. Wzrost przyjęć pacjentów pierwszorazowych i zapotrzebowanie na porady dla osób współuzależnionych można łączyć z efektem pracy profilaktycznej w placówkach edukacyjnych (Tabela 3). To na etapie profilaktyki pierwszorzędowej zarówno młodzież, pedagodzy, jak i rodzice zostają uświadamiani jak należy reagować w sytuacji kontaktów z narkotykami, jak również w momencie uzależnienia. Są edukowani nie tylko w zakresie zapobiegania pierwszym kontaktom z substancjami psychoaktywnymi, ale i zapoznawani z systemem pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.

Tabela 3. Liczba uczestników działań profilaktyczno – edukacyjnych, podejmowanych przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii w latach 2002 – 2004

	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Ogółem	3404	4055	5489

Interesującą kwestią związaną ze strukturą przyjęć i składem osobowym pacjentów są aspekty jakościowe. W grupie osób przyjmowanych do poradni w latach 2002 – 2004 przeważają mężczyźni. Jednak proporcje mężczyzn do kobiet są różne w poszczególnych latach. W roku 2002 wynoszą one 4:1, w 2003 – 3:1, natomiast w roku 2004 - 4:1. Dane z tabeli 4 wskazują, że tylko w roku 2002 w grupie uzależnionych zbliżone były proporcje między pacjentami do 19 roku życia i dorosłymi powyżej 20 roku życia, przy nieznacznej przewadze osób młodszych. W kolejnych latach obserwuje się już dominację osób starszych. W roku 2003 pacjentów w wieku 20 lat i powyżej jest 1,5 razy więcej aniżeli młodszych. W kolejnym, 2004 roku, dysproporcja ta ulega dodatkowemu pogłębieniu (Tabela 4).

Tabela 4. Kategorie wieku osób uzależnionych, zarejestrowanych w poradni Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w latach 2002 – 2004

	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Do 19 lat	233	207	112
20 – 30 lat	207	361	342

W świetle przytoczonych danych uznać należy, że alkoholizm i narkomania należą do istotnych problemów występujących na terenie naszego miasta. Przyjęte w niniejszym programie zadania ściśle korelują z miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i mają na celu zminimalizowanie występującego zjawiska.

Przestępstwa

Dokonując analizy przestępstw popełnionych na terenie Zielonej Góry na przestrzeni ostatnich trzech lat, obserwujemy zjawisko spadku przestępczości o 10 % w porównaniu z rokiem 2002 oraz o 15% w porównaniu z rokiem 2003.

Rodzaj przestępstwa	2002 r.	2003 r.	2004 r.
Ogółem o charakterze kryminalnym, w tym:	5495	5983	4906
P-ko życiu i zdrowiu,	124	134	129
P-ko mieniu, w tym:	4664	5086	3973
Rozboje	155	165	157
Kradzież z włamaniem	1697	2025	1325
Kradzież samochodu	285	218	244
Z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	257	474	514
Czyny nieletnich	166	316	370
Ogółem przestępstwa	7137	7536	6434
Wypadki drogowe	56	42	51
Kolizje	866	1141	1338

Mimo pogarszającej się sytuacji materialnej społeczeństwa, bezrobocia, a co za tym idzie braku oznak zmniejszenia się zjawisk i czynników kryminogennych osiągnięto zadawalające wyniki w zakresie ograniczenia ilości przestępstw skierowanych przeciwko mieniu, ze szczególnym spadkiem wskaźnika dynamiki w kategorii kradzieży z włamaniem.

Wciąż na wysokim poziomie utrzymuje się wskaźnik ilości kradzieży pojazdów, a także przestępstw skierowanych przeciwko życiu i zdrowiu. Osiągnięto zadawalające efekty w zakresie ujawniania przestępstw z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W porównaniu z rokiem 2002 ujawniono dwukrotnie więcej tego typu przestępstw.

1. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNO-WYCHOWAWCZA I RESOCJALIZACYJNA.

W dziale Działalność prewencyjno-wychowawcza zapisanych zostało 15 celów strategicznych dotyczących realizacji zadań w zakresie: zapobiegania demoralizacji przestępczości nieletnich, zagospodarowania czasu wolnego po pracy i nauce, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kompleksowej opieki nad rodziną i dzieckiem, działań terapeutycznych i resocjalizacyjnych powstrzymujących rozwój zjawiska uzależnienia od środków psychoaktywnych, zmniejszenia ilości alkoholu spożywanego przez młodzież i zmniejszenia śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych od alkoholu, prewencji ogólnej, edukacji prawnej i wiktymologicznej mieszkańców Zielonej Góry, przełamanie wśród mieszkańców miasta bierności i obojętności na zjawiska społeczne w tym przestępczość i patologie – zwłaszcza narkomanię, alkoholizm, subkultury młodzieżowe oraz akty wandalizmu, oraz readaptację osób zagrożonych społecznie.

1.	Cel strategiczny:	Zapobieganie demoralizacji i przestępczości nieletnich. Wzrost poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
	Cel operacyjny:	Ograniczenie zjawisk patologii społecznej, zagrożeń w miejscach gromadzenia się młodych ludzi i zagospodarowanie czasu wolnego i wypoczynku.
Szczegółowy opis celu		Prowadzenie edukacji, akcji i działań kontrolnych.
Sposób realizacji zadania		Kontrola warunków bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz na obiektach sportowych i rekreacyjnych. Prowadzenie edukacji szkolnej z zakresu bezpiecznego zachowania. Kontrola dzikich kąpielisk. Opracowanie programu prewencyjnego pn. „Bezpieczny przedszkolak” z wykorzystaniem książeczki Policja bliżej dzieci. Kontrola realizacji obowiązku szkolnego, usprawnienie wymiany informacji o wagarujących oraz wzmożenie nadzoru. Zwiększenie dostępności do poradnictwa – szkolne tablice ogłoszeń. Prowadzenie akcji i działań kontrolnych pod kryptonimem: „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Wagarowicz”, „Autobus - ferie”, „Autobus - wakacje”. Prowadzenie działań prewencyjnych pod nazwą „Minimalolat”. Informowanie instytucji oraz rodziców o naruszeniu porządku przez nieletnich. Objęcie nadzorem nieletnich sprawców czynów karalnych poprzez prowadzenie kart nieletniego. Realizacja programu prewencyjnego „Policja bliżej dzieci – LUPO” poprzez: - czterokrotne spotkania w roku szkolnym z uczniami klas pierwszych, - spotkania z uczniami klas II i III szkół podstawowych, - organizację Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie dla uczniów klas IV – VI szkół podstawowych, - organizację Turnieju Drużyn Podwórkowych w Piłce Koszykowej oraz Nożnej dla uczniów gimnazjów. Realizacja programu prewencyjnego pod nazwą „Bezpieczeństwo dziecka”. Organizacja Turnieju Drużyn Podwórkowych. Wdrożenie w życie programu prewencyjnego pod nazwą „Bezpieczne gimnazjum”. Organizowanie turnieju wiedzy pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. Organizowanie konkursów o tematyce przeciwpożarowej w środkach masowego przekazu. Inspirowanie działań kulturalnych i sportowych. Spotkania z dziećmi i młodzieżą w szkołach z cyklem prelekcji „Żyj bezpiecznie”, „Unikaj zagrożeń”. Udział w festynach, konkursach i akcjach w celu propagowania zagadnień ochrony przeciwpożarowej (internet, pokazy sprawności działania, materiały propagandowe, itp.). Bieżąca współpraca ze środkami masowego przekazu na rzecz kształtowania świadomości obywateli w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
Adresaci programu		Dzieci i młodzież szkół i placówek oświatowych wszystkich typów, pedagodzy szkolni.

Jednostki odpowiedzialne za realizację/ Koordynator	Komenda Miejska Policji, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, Fundacja Bezpieczne Miasto.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Szkoły i placówki oświatowe, Wydział Infrastruktury Społecznej Urzędu Miasta, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, „ZPKS” GWARDIA”, Fundacja „Bezpieczne Miasto”, Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet „BABA”, Wojewódzki Ośrodek Politechniczny, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego.
Okres realizacji zadania	2004-2008

2.	Cel strategiczny:	Zapewnienie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży oraz zagospodarowanie czasu wolnego po pracy i nauce.
	Cel operacyjny:	Utworzenie sieci placówek wspierających rodzinę w wychowaniu i opiece nad dzieckiem i młodzieżą.
Szczegółowy opis celu	Wzmacnianie istniejących i utworzenie na terenie miasta Zielonej Góry dodatkowych: - świetlic profilaktyczno-wychowawczych, - oddziałów przedszkolnych dla dzieci w wieku 3-5 lat, - klubów młodzieżowych na bazie istniejących świetlic.	
Sposób realizacji zadania	Realizacja tego zadania nastąpi poprzez: - dostosowanie czasu pracy placówek do potrzeb dzieci w wieku przedszkolnym, szkolnym i młodzieży, - doposażenie istniejących placówek w: sprzęt sportowy, sprzęt muzyczny, materiały plastyczne, sprzęt AV i komputerowy, - powołanie nowych placówek, - stworzenie atrakcyjnej oferty programowej, - podnoszenie kwalifikacji kadry stałej i wolontariuszy pracujących w placówkach.	
Adresaci	Dzieci i młodzież.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację/ Koordynator	Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, Parafialne Zespoły Caritas, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Szkoły, Zielonogórski Ośrodek Kultury, Dom Harcerza, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, miejskie jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Stowarzyszenie Profilaktyczno-Resocjalizacyjne „Komitywa”, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, parafie, kościoły i związki wyznaniowe.	
Okres realizacji zadania	2004 – bezterminowo.	

3.	Cel strategiczny:	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
	Cel operacyjny:	Uświadomienie społeczeństwa o występowaniu zjawiska przemocy.
Szczegółowy opis celu	Dotarcie do społeczeństwa z informacją o skutkach przemocy, uwrażliwienie na to zjawisko oraz możliwościach przeciwdziałania.	
Sposób realizacji zadania:	Wspieranie ofiar przemocy w dochodzeniu swoich praw, izolacja ofiar przemocy od sprawców, poradnictwo i terapia, organizacja konferencji, heppening na deptaku (każdego roku w m-cu października) . Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – spotkania z rodzicami i kolportaż materiałów prewencyjnych. Przeciwdziałanie przemocy seksualnej i handlowi kobietami. Organizacja warsztatów dla pedagogów pod hasłem „Dzieciństwo bez przemocy”. Przemoc w rodzinie - koordynacja działań w zakresie realizacji procedury „Niebieskiej karty”. Informowanie społeczeństwa nt.: stanu bezpieczeństwa publicznego w zakresie zagrożenia przemocą domową, seksualną kobiet zasad bezpieczeństwa pozwalających ograniczyć zagrożenie przemocą domową u kobiet i dzieci, praw ofiary w toku postępowania przygotowawczego i przed sądem, skutków przemocy, możliwości uzyskania wszelkiej pomocy ze strony placówek publicznych i organizacji	

	pozarządowych.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Miejska Policji, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka.
Adresaci programu	Społeczeństwo miasta.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Zakład Poradnictwa Młodzieżowego i Edukacji Seksualnej Uniwersytetu Zielonogórskiego, Towarzystwo Rozwoju Rodziny, Lubuskie Stowarzyszenie Na Rzecz Kobiet BABA, Stowarzyszenie Profilaktyczno-Resocjalizacyjne „Komitywa”, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego, wolontariusze.
Okres realizacji zadania	2004-2008

4.	Cel strategiczny:	Kompleksowa opieka nad rodziną i dzieckiem.
	Cel operacyjny:	Zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny spowodowanych przez picie alkoholu.
Szczegółowy opis celu	Wsparcie rodziny w wychowaniu i opiece wychowawczej nad dzieckiem. Pedagogizacja rodziców osób uzależnionych od środków psychoaktywnych lub zagrożonych uzależnieniem poprzez m.in. edukację w zakresie konstruktywnych zachowań wobec dzieci i młodzieży uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem. Profesjonalizacja kadr pracujących z osobami uzależnionymi od środków psychoaktywnych lub zagrożonych uzależnieniem w zakresie rozpoznawania symptomów świadczących o kontaktach dziecka ze środkami psychoaktywnymi i edukacja w zakresie sposobów postępowania z nimi. Objęcie fachową opieką i pomocą socjalną dzieci osób uzależnionych. Objęcie pomocą wychowawczą i socjoterapeutyczną dzieci i młodzieży zagrożone uzależnieniem od substancji psychoaktywnych poprzez organizację świetlicy socjoterapeutycznej przy Polskim Towarzystwie Zwalczenia Narkomanii Oddział w Zielonej Górze. Prowadzenie interwencji domowych wobec sprawców przemocy i w sytuacji dysfunkcji rodziny, objęcie opieką ofiary przemocy domowej.	
Sposób realizacji zadania	Opracowywanie i prowadzenie poradnictwa, terapii indywidualnej i grupowej dla osób współuzależnionych w ramach Centrum Profilaktyczno-Terapeutycznego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych oraz NZOZ „LOPiT” (Lubuskiego Ośrodka dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych) przy Polskim Towarzystwie Zwalczenia Narkomanii Oddział w Zielonej Górze. Powołanie środowiskowej świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem pod auspicją CARITAS z neofitami przygotowanymi do pracy korekcyjno-wychowawczej, pracującymi pod kierunkiem kadry Centrum. Prowadzenie szkoleń kadr pedagogicznych, sędziów, kuratorów sądowych i pracowników socjalnych w zakresie rozpoznawania symptomów uzależnienia i metod pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom. Współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie i dziecku. Udostępnienie informacji na temat możliwości pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym i ich rodzinom poprzez założenie poradni internetowej. Współpraca z mediami w zakresie informowania o specyfice uzależnienia i sposobach zapobiegania im oraz ich skutkom. Zatrudnienie specjalistów do przeprowadzania procesów profilaktyczno-wychowawczych w środowisku lokalnym. Druk materiałów edukacyjnych i informacyjnych dla różnych grup odbiorców dotyczących uzależnienia, współuzależnienia i przemocy. Prowadzenie interwencji domowych w sytuacji przemocy w rodzinie, stosowanie procedury Niebieskiej Karty – zespoły interwencyjno-motywacyjne złożone z Policji i pracowników Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka. Współpraca dzielnicowych z Biurem Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie podejmowania działań wobec osób uzależnionych stosujących przemoc poprzez zgłaszanie ich do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dbłość o przestrzeganie praw osób doznających przemocy. Zapobieganie wtórnej wiktymizacji.	

Adresaci	Społeczność miasta i gminy Zielona Góra, a zwłaszcza: - członkowie rodzin z problemem alkoholowym, w których występuje przemoc, - dzieci osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, - rodziny (głównie rodzice) osób uzależnionych, - dzieci i młodzież zagrożone uzależnieniem, wywodzące się z rodzin z problemem uzależnień, - kadra pedagogiczna i rodzice dzieci i młodzieży szkolnej, - przedstawiciele instytucji wychowawczych pracujących z dziećmi i młodzieżą szkolną.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Komenda Miejska Policji.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Polskie Towarzystwo Zwalczenia Narkomanii Oddział w Zielonej Górze. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Schronisko dla Samotnej Matki, media, szkoły, Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, miejskie jednostki organizacyjne z terenu miasta.
Okres realizacji zadania	2004 – 2008

5.	Cel strategiczny:	Ograniczenie zjawisk uzależnienia od środków psychoaktywnych.
	Cel operacyjny:	Podtrzymywanie dotychczasowych i rozwój nowych form działań profilaktycznych i szkoleniowych, realizowanych przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze
Szczegółowy opis celu	Uświadamianie społecznych i jednostkowych skutków stosowania środków psychoaktywnych w ramach profilaktyki pierwszorzędowej, realizowanej w placówkach edukacji. Objęcie pomocą wychowawczą i socjoterapeutyczną dzieci i młodzież zagrożone uzależnieniem od substancji psychoaktywnych poprzez organizację świetlicy socjoterapeutycznej przy PTZN Oddział w Zielonej Górze. Profesjonalizacja kadr pracujących z osobami uzależnionymi od środków psychoaktywnych. Ukazywanie skutków zażywania alkoholu oraz środków odurzających. Prowadzenie działań kontrolnych z użyciem psa do wyszukiwania narkotyków.	
Sposób realizacji zadania	Opracowywanie i prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych w ramach Centrum Profilaktyczno-Terapeutycznego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych Powołanie środowiskowej świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem pod auspicją CARITAS z neofitami przygotowanymi do pracy korekcyjno-wychowawczej, pracującymi pod kierunkiem kadry Centrum. Aktywizacja grup dzieci i młodzieży do działalności na rzecz różnorodnych form aktywności. Zapewnienie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dzieciom i młodzieży. Zdiagnozowanie zjawiska uzależnień przez profesjonalną kadrę, doświadczoną w prowadzeniu badań naukowych. Opracowywanie ekspertyz w zakresie uzależnień i strategii profilaktyki trójrzędowej. Prowadzenie szkoleń kadr pedagogicznych, sędziów, kuratorów sądowych i pracowników socjalnych. Upowszechnianie wśród uczniów zajęć warsztatowych i treningów zachowań, eliminujących potrzebę przyjmowania i alternatywnych w stosunku do działania środków psychoaktywnych, z wykorzystaniem elementów form pracy twórczej. Organizowanie szkolnych i środowiskowych imprez dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu upowszechniania modelu środowiskowej profilaktyki społecznej.	

	Organizowanie kampanii i akcji oraz innych form programów profilaktycznych nastawionych na zapobieganie narkomanii. Włączanie młodzieży w działania profilaktyczne poprzez organizowanie grup liderów młodzieżowych. Udostępnienie informacji na temat możliwości pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym i ich rodzinom poprzez założenie poradni internetowej. Współpraca z mediami w zakresie informowania o specyfice uzależnienia i sposobach zapobiegania im oraz ich skutkom zatrudnienie specjalistów do przeprowadzania procesów profilaktyczno-wychowawczych w środowisku lokalnym. Druk materiałów edukacyjnych i informacyjnych dla różnych grup odbiorców.
Adresaci	Mieszkańcy Zielonej Góry, a zwłaszcza: dzieci i młodzież szkolna, dzieci i młodzież zagrożone uzależnieniem, kadra pedagogiczna i rodzice dzieci i młodzieży szkolnej, przedstawiciele instytucji wychowawczych pracujących z dziećmi i młodzieżą szkolną.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordinator	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze, Urząd Miasta.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Szkoły, media, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), Komenda Miejska Policji, mieszkańcy Zielonej Góry, miejskie jednostki organizacyjne z terenu miasta.
Okres realizacji zadania	2004 – 2008

6.	Cel strategiczny:	Działania terapeutyczne i resocjalizacyjne powstrzymujące rozwój zjawiska uzależnienia od środków psychoaktywnych.
	Cel operacyjny:	Podtrzymywanie dotychczasowych i rozwój nowych form działań terapeutycznych i resocjalizacyjnych, realizowanych przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze
Szczegółowy opis celu		Udzielanie pomocy terapeutycznej i resocjalizacyjnej osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych i współuzależnionym poprzez: - motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych, osadzonych w areszcie śledczym, - zwiększenie dostępności do poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego przez uruchomienie poradni internetowej dla osób zainteresowanych problematyką uzależnień, - diagnozowanie procesu uzależnienia (diagnoza sozologiczna i problemowa), - kierowanie pacjentów do stosownych form leczenia, - terapię ambulatoryjną osób uzależnionych i współuzależnionych, - stworzenie alternatywnej formy terapii, łączącej działania lecznicze z resocjalizacyjnymi przez uruchomienie oddziału dziennego dla młodzieży uzależnionej od środków psychoaktywnych bez zrywania jej naturalnych więzi emocjonalnych z rodziną, - przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości następczej (na skutek uzależnienia), - stworzenie małego 2-łóżkowego oddziału detoksykacji w celu przygotowania pacjentów do dalszych etapów leczenia i terapii w warunkach ambulatoryjnych (oddziału dziennego), - przeciwdziałanie nawrotom choroby osób uzależnionych, - reaktywowanie kontaktów i poprawa naruszonych więzi w rodzinach osób uzależnionych, - współdziałanie z instytucjami edukacyjnymi, socjalnymi i sądowymi zaangażowanymi w proces resocjalizacji i terapii osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, - promowanie działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych, poprzez pomoc w pozyskiwaniu pracy i zachęcanie do kształcenia osób uzależnionych, kończących programy terapeutyczne oraz tworzenie mieszkań chronionych dla osób powracających do społeczeństwa po ukończonych programach terapeutycznych. Dalsza adaptacja pomieszczeń Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze dla realizacji nowych zadań.

	Stworzenie etatu dla pracownika koordynującego działania poradni i oddziału dziennego przy PTZN Oddział w Zielonej Górze.
Sposób realizacji zadania	Prowadzenie i funkcjonowanie Centrum Profilaktyczno-Terapeutycznego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych przy PTZN Oddział w Zielonej Górze. Uruchomienie strony internetowej dla potrzeb poradni. Dalsza adaptacja pomieszczeń PTZN dla celów oddziału dziennego i detoksykacji. Powołanie Klubu Pacjenta dla osób kończących programy terapeutyczne w ośrodkach terapeutycznych stacjonarnych i ambulatoryjnych w celu wsparcia ich trzeźwości i aktywności społecznej oraz wdrażania do podstawowych umiejętności społecznych i zawodowych w toku organizowanych warsztatów. Zatrudnienie pracownika Centrum Profilaktyczno-Terapeutycznego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych. Zatrudnienie specjalistów do prowadzenia działań terapeutycznych. Przygotowanie pacjentów do aprobowanego społecznie funkcjonowania w środowisku lokalnym. Współpraca z placówkami: edukacyjnymi, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, instytucjami penitencjarnymi i kuratorami dla młodzieży i dorosłych.
Adresaci	Osoby uzależnione od środków psychoaktywnych. Rodziny i bliscy osób uzależnionych. Przedstawiciele instytucji, zajmującymi się osobami z problem uzależnień.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordinator	Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Wydział Infrastruktury Społecznej Urzędu Miasta, placówki ochrony zdrowia, instytucje edukacji: szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Areszt Śledczy w Zielonej Górze, miejskie jednostki organizacyjne z terenu miasta.
Okres realizacji zadania	2004-2008

7.	Cel strategiczny:	Zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież.
	Cel operacyjny:	Ograniczanie możliwości spożycia alkoholu przez niepełnoletnich.
Szczegółowy opis celu	Zintensyfikowanie i usprawnienie działań mających wpływ na możliwość zakupu przez osoby niepełnoletnie alkoholu. Zwiększenie egzekwowalności prawa w tym zakresie.	
Sposób realizacji zadania	Kontrola pubów i sprawdzanie pełnoletniości osób młodych pijących alkohol. Cofanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z zabronioną sprzedażą alkoholu nieletnim. Usprawnienie procedury interwencji Policji wobec osób nieletnich będących pod wpływem alkoholu – ukierunkowanie czynności policyjnych na działania pozwalające ustalić osoby, które sprzedały napój alkoholowy .	
Adresaci	Młodzież, sprzedawcy napojów alkoholowych.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację/ Koordynator	Komenda Miejska Policji, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Delegatura Wojewódzkiego Inspektora Państwowej Inspekcji Handlowej Oddział w Zielonej Górze, Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miasta.	
Okres realizacji zadania	2004-2008	

8.	Cel strategiczny:	Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych od alkoholu.
	Cel operacyjny:	Uruchomienie procedury mającej na celu zobowiązanie przez Sąd do podjęcia leczenia.
Szczegółowy opis celu	Wzrost zainteresowania osobami uzależnionymi poprzez kierowanie ich przez instytucje publiczne do objęcia działaniami przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Uruchamianie procedury mającej na celu zobowiązanie przez Sąd do podjęcia leczenia.	
Sposób realizacji zadania	Prowadzenie rozmów interwencyjnych i motywacyjnych przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przeprowadzanie badań mających na celu określenie stopnia uzależnienia od alkoholu, egzekwowanie realizacji postanowień sądowych. Kierowanie uzależnionych na czas oczekiwania na miejsce w placówce stacjonarnej do placówek ambulatoryjnych.	
Adresaci	Osoby uzależnione, członkowie ich rodzin.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację/ Koordynator	Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.	
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Komenda Miejska Policji, poradnie, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego, Sąd Rejonowy w Zielonej Górze.	
Okres realizacji zadania	2004-2008	

9.	Cel strategiczny:	Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
	Cel operacyjny:	Propagowanie powściągliwości i samoograniczenia rozmiarów spożywania alkoholu jako wzorów postępowania specyficznych dla grup społecznych o wysokim prestiżu.
Szczegółowy opis celu	Promowanie inicjatyw realizowanych bez udziału alkoholu.	
Sposób realizacji zadania	Organizowanie uroczystości („otwarcia”, zabawy) bez alkoholu, promowanie pozytywnych wzorców zachowań.	
Adresaci	Mieszkańcy miasta.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację/ Koordynator	Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Lokalne media, szkoły, miejskie jednostki organizacyjne, wolontariusze.	
Okres realizacji zadania	2004-2008	

10.	Cel strategiczny:	Prewencja ogólna.
	Cel operacyjny:	Niedopuszczenie do szerzenia się przestępczości w dużych skupiskach ludzkich typu osiedla mieszkaniowe, strefy przemysłowe.
Szczegółowy opis celu	Eliminacja miejscowych zagrożeń przestępczością poprzez akcje o charakterze prewencyjnym.	
Sposób realizacji zadania	Lokalizacja miejsc szczególnie niebezpiecznych i objęcie ich stałym nadzorem. Podniesienie poziomu wiedzy o sposobach i metodach zabezpieczania mienia. Promowanie technicznego zabezpieczenia obiektów narażonych na dokonanie przestępstwa (prowadzenie działań pod nazwą: „Stop wandalizmowi”, „Chroń swój telefon”, „Chroń swoją piwnicę”, „Stop kradzieżom w miejscu pracy”, „Uwaga kieszonkowcy”, „Stop kradzieżom rowerów”, „Chrońcie Państwo swoje mieszkanie”). Podejmowanie działań prewencyjnych ukierunkowanych na zapobieganie kradzieżom kieszonkowym w marketach i środkach komunikacji.	

	Realizacja programu prewencyjnego pn. „Identyfikacja”. Współdziałanie służb porządkowych zabezpieczających imprezy o charakterze masowym. Realizacja programu prewencyjnego „Bezpieczne działki” oraz „Programu ochrony dóbr kultury” Prowadzenie działań kontrolno –porządkowych pod nazwą „Bezpieczne osiedle”.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Komenda Miejska Policji, Fundacja „Bezpieczne Miasto”
Adresaci programu	Mieszkańcy miasta, określone grupy zawodowe.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Agencje Ochrony Osób i Mienia, administratorzy budynków mieszkalnych, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych, Telekomunikacja Polska S.A., Miejski Zakład Komunikacji, Państwowa Komunikacja Samochodowa, Zielonogórski Ośrodek Kultury, stowarzyszenia i kluby sportowe, Centrum Biznesu, Regionalne Centrum Animacji Kultury, lokalne środki masowego przekazu, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego.
Okres realizacji zadania	2004-2008

11.	Cel strategiczny:	Edukacja prawna i wiktymologiczna mieszkańców w Zielonej Górze i okolic.
	Cel operacyjny:	Zwiększenie bezpieczeństwa i edukacja prawna kobiet.
	Szczegółowy opis celu	Udzielanie wsparcia i porady prawnej potrzebującym kobietom, monitorowanie spraw sądowych (prawo rodzinne, pracy).
	Sposób realizacji zadania	Dyżury wolontariuszy, prawników, edukatorek pełnione w siedzibie Stowarzyszenia, pod telefonem, stale w Internecie www.baba.org.pl . Spotkania z młodzieżą szkolną poświęcone odpowiedzialności karno – prawnej z zakresu demoralizacji i przestępczości nieletnich przy wykorzystaniu sali dydaktycznej w Komendzie Miejskiej Policji. Akcja „Taksówka bezpieczna dla kobiet – po zmroku”. Prowadzenie działań o charakterze wiktymologicznym połączonych z kampaniami medialnymi.
	Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet BABA,.
	Adresaci programu	Kobiety, młodzież szkolna.
	Podmioty uczestniczące w realizacji celu:	Szkoły, Ośrodek Kuratorski przy Sądzie Rejonowym, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, lokalne media, korporacje taksówkarzy MZK, Fundacja „Bezpieczne Miasto”, Komenda Miejska Policji, miejskie jednostki organizacyjne z terenu miasta, wolontariusze.
	Okres realizacji zadania	2004-2008

12.	Cel strategiczny:	Przełamanie wśród mieszkańców miasta bierności i obojętności na zjawiska społeczne, w tym przestępczość i patologie – zwłaszcza narkomanię, alkoholizm, subkultury młodzieżowe oraz akty wandalizmu.
	Cel operacyjny:	Pobudzanie inicjatyw społecznych mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym.
	Szczegółowy opis celu	Pobudzanie inicjatyw społecznych mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym głównie poprzez: - identyfikowanie źródeł zagrożenia dla poczucia bezpieczeństwa, - wspólne rozwiązywanie problemów lokalnych przy ścisłej współpracy z administracjami osiedli, władzami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, - organizowanie warsztatów „sąsiedzkiej czujności”, pobudzanie obywateli do wpływu na decyzje władz samorządowych, administracyjnych służących interesom mieszkańców poszczególnych osiedli i dzielnic miasta, - przełamywanie wśród mieszkańców miasta bierności i obojętności na zjawiska społeczne, w tym przestępczość i patologie społeczne – zwłaszcza narkomanię i alkoholizm, subkultury młodzieżowe i inne, - przekazywanie wiedzy mieszkańcom miasta z zakresu prewencji, paraliżującego wszelkie działania strachu przed staniem się ofiarą

	przestępstwa, - utrzymanie ścisłej współpracy między instytucjami, podmiotami – realizującymi programy profilaktyczne w mieście, - wspieranie badań naukowych w zakresie działań profilaktycznych i rozwiązywania problemów bezpieczeństwa mieszkańców, - uświadamianie mieszkańcom korzyści płynących ze współpracy sąsiedzkiej, - przełamanie anonimowości wśród mieszkańców jednego bloku klatki schodowej), wzajemne poznanie się, - poznanie potrzeb mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa i uznanie zasad wzajemnej czujności (np. właściciele samochodów, rodzice małych dzieci).
Sposób realizacji celu	Poznanie zagrożeń występujących w mieście (dzielnicy)- przeprowadzenie akcji ankietowania. W ramach warsztatów „sąsiedzkiej czujności” ustalenie zasad reagowania i ostrzegania na wypadek zagrożenia, informowanie się o wyjazdach, nieobecności w mieszkaniu itp. Propagowanie wiedzy z zakresu bezpiecznych zachowań, metod zabezpieczenia samego siebie. Przygotowanie osób tzw. liderów grup sąsiedzkiego czuwania. Zorganizowanie dwóch sympozjów i konferencji naukowych w celu wymiany poglądów i doświadczeń dotyczących praktycznych rozwiązań w zakresie profilaktyki niedostosowania społecznego i resocjalizacji na terenie miasta.
Adresaci	Mieszkańcy Zielonej Góry.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Fundacja „Bezpieczne Miasto”, administracje osiedli i wspólnot mieszkaniowych.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Komenda Miejska Policji, Urząd Miasta, Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, administracje osiedli mieszkaniowych.
Okres realizacji zadania	2004 – 2008

13.	Cel strategiczny:	Readaptacja osób zagrożonych społecznie.
	Cel operacyjny:	Kompleksowe wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Utworzenie mieszkań chronionych dla absolwentów ośrodków readaptacyjnych. Pomoc w znalezieniu pracy dla absolwentów ośrodków readaptacyjnych.
Szczegółowy opis celu	Objęcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym możliwie najszerszą pomocą przez instytucje do tego powołane w celu zapobieżenia ich dalszej marginalizacji. Przygotowanie absolwentów ośrodków readaptacyjnych do podjęcia pracy zawodowej. Utworzenie mieszkań chronionych przeznaczonych dla osób kończących ośrodki readaptacyjne. Osoby te współpracują później jako wolontariusze w placówkach prowadzonych przez Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej na terenie miasta.	
Sposób realizacji zadania	Udzielanie pomocy socjalnej, pedagogiczno-psychologicznej oraz terapeutycznej: zapobieganie powrotowi do przestępstwa, nauka i pomoc w usamodzielnieniu się i poszukiwaniu pracy, miejsca zamieszkania, nawiązanie kontaktu z rodzinami i osobami bliskimi, przeprowadzanie procesu psychologiczno-pedagogicznego przygotowującego do samodzielnego i aprobowanego społecznie funkcjonowania, nawiązanie współpracy z ośrodkami readaptacyjnymi, pozyskanie i bieżące utrzymanie mieszkań chronionych. Tworzenie miejsc pracy w placówkach prowadzonych przez Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej i miejskie jednostki organizacyjne. Stworzenie indywidualnych planów kariery zawodowej. Przygotowanie i wdrożenie programów szkoleniowych.	
Adresaci	Osoby opuszczające zakłady karne, bezdomni, uzależnieni po terapiach, długotrwale bezrobotni.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, Stowarzyszenie Penitencjarne Patronat” Oddział w Zielonej Górze	

Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Ośrodki readaptacyjne (Nowy Dworek, Cibórz, Lutynka i in.), Lubuski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnionych w Zielonej Górze, Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, Urząd Miasta, Powiatowy Urząd Pracy, Noclegownia, Schronisko dla Matki i Dziecka, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, parafie, kościoły i związki wyznaniowe.
Okres realizacji zadania	2004 – bezterminowo

2. ZAPEWNIENIE ŁADU I PORZĄDKU.

W dziale Zapewnienie ładu i porządku zapisanych zostało 7 celów strategicznych dotyczących realizacji zadań w zakresie: estetycznego wyglądu miasta i bezpieczeństwa mieszkańców, zapewnienia ładu i porządku, poprawy stanu bezpieczeństwa mieszkańców, działań prewencyjnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej, działań operacyjnych w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, zmniejszenia ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w pracy, zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.

1.	Cel strategiczny:	Estetyczny wygląd miasta i bezpieczeństwo mieszkańców.
	Cel operacyjny:	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców na osiedlach oraz estetyki ulic, budynków, placów zabaw i parków. Wzrost poczucia odpowiedzialności za sprawy publiczne i bezpieczeństwa mieszkańców miasta Program profilaktyczny „Dialog”.
Szczegółowy opis celu		Monitorowanie przez dzielnicowego problemów zgłaszanych przez mieszkańców i reakcja na ich uwagi i sugestie. Aktywizacja działań policyjnych w punktach przyjęć obywateli na terenie osiedli mieszkaniowych. Współpraca Miasta, Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, spółdzielni mieszkaniowych, administracji budynków mieszkalnych, zarządów wspólnot mieszkaniowych na rzecz bieżącej i stałej dbałości o wizerunek i estetykę zielonogórskich ulic, osiedli, parków oraz osiedlowych placów zabaw. Pobudzanie inicjatyw społecznych mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym głównie poprzez: - identyfikowanie źródeł zagrożenia dla poczucia bezpieczeństwa, - wspólne rozwiązywanie problemów lokalnych przy ścisłej współpracy z administracjami osiedli, władzami samorządowymi, organizacjami pozarządowymi, - organizowanie warsztatów „sąsiedzkiej czujności”, pobudzanie obywateli do wpływu na decyzje władz samorządowych, administracyjnych służących interesom mieszkańców poszczególnych osiedli i dzielnic miasta, - przełamywanie wśród mieszkańców miasta bierności i obojętności na zjawiska społeczne, w tym przestępczość i patologie społeczne – zwłaszcza narkomanię i alkoholizm, subkultury młodzieżowe i inne, - przekazywanie wiedzy mieszkańcom miasta z zakresu prewencji, paraliżującego wszelkie działania strachu przed stanieniem się ofiarą przestępstwa, - utrzymanie ścisłej współpracy między instytucjami, podmiotami – realizującymi programy profilaktyczne w mieście, - wspieranie badań naukowych w zakresie działań profilaktycznych i rozwiązywania problemów bezpieczeństwa mieszkańców - uświadamianie mieszkańcom korzyści płynących ze współpracy sąsiedzkiej, - przełamanie anonimowości wśród mieszkańców jednego bloku klatki schodowej, wzajemne poznanie się, - poznanie potrzeb mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa i uznanie zasad wzajemnej czujności (np. właściciele samochodów, rodzice małych dzieci).

Sposób realizacji zadania	Wnioskowanie do administratorów budynków o podjęcie interwencji w miejscach szczególnie niebezpiecznych (oświetlenie, budowa nowych miejsc parkingowych, itp.). Bieżące sprzątanie ulic i osiedli. Aktywizacja działań policyjnych w punktach przyjęć obywateli na terenie osiedli mieszkaniowych. Prowadzenie działań kontrolno-porządkowych pod nazwą „Bezpieczne osiedle”. Bieżące utrzymanie czystości w parkach. Pielęgnacja zieleni. Nowe nasadzenia z uwzględnieniem nasadzeń winorośli. Wymiana ławek i koszy parkowych. Nadzór nad utrzymaniem porządku. Poprawa estetyki parków poprzez stworzenie w nich ogródków dla psów. Wzmocnienie dozoru policyjnego głównie w godzinach wieczornych. Stała wymiana zdewastowanych lub uszkodzonych koszy na śmieci. Bieżące naprawy wyposażenia placów zabaw. Usuwanie z placów zabaw wyposażenia zdewastowanego, zagrażającego bezpieczeństwu i zastąpienie go nowym. Odnowienie elewacji budynków. Poznanie zagrożeń występujących w mieście (dzielnicy) - przeprowadzenie akcji ankietowania.
	W ramach warsztatów „sąsiedzkiej czujności” ustalenie zasad reagowania i ostrzegania na wypadek zagrożenia, informowanie się o wyjazdach, nieobecności w mieszkaniu itp. Propagowanie wiedzy z zakresu bezpiecznych zachowań, metod zabezpieczenia samego siebie. Przygotowanie osób tzw. liderów grup sąsiedzkiego czuwania. Zorganizowanie sympozjów i konferencji naukowych w celu wymiany poglądów i doświadczeń dotyczących praktycznych rozwiązań w zakresie profilaktyki niedostosowania społecznego i resocjalizacji na terenie miasta.
Adresaci	Dzieci, młodzież, mieszkańcy Zielonej Góry.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miasta.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Spółdzielnie mieszkaniowe, zarządy wspólnot mieszkaniowych, administracje budynków mieszkalnych, administracje osiedli, Fundacja na Rzecz Rewitalizacji Zielonej Góry, Fundacja „Bezpieczne Miasto”, Komenda Miejska Policji, szkoły i przedszkola, Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze, wolontariusze Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenie Profilaktyczno- Resocjalizacyjne „KOMITYWA” , Oddział Terenowy Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego „Patronat”, Rejonowa Dyrekcja Lasów Państwowych, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zielonej Górze, miejskie jednostki organizacyjne z terenu miasta.
Okres realizacji zadania	2004-2008

2.	Cel strategiczny:	Zapewnienie ładu i porządku.
	Cel operacyjny:	Likwidacja dzikich wysypisk w mieście.
Szczegółowy opis celu		Wspólne z policją akcje kontrolne ukierunkowane na ujawnianie tzw.„dzikich” wysypisk śmieci. Bieżąca likwidacja nowopowstałych dzikich wysypisk na terenie lasów komunalnych i miasta. Współpraca pomiędzy miastem a Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zielonej Górze w zakresie informacji na temat dzikich wysypisk i szybkiej ich likwidacji.

Sposób realizacji zadania	Zaprowadzenie rejestru dzikich wysypisk. Przeglądy terenu przez służby miejskie w tym ZGKiM. Informacja w mediach o zgłaszaniu do ZGKiM lub Urzędu Miasta zauważonych dzikich wysypiskach. Prośba do mieszkańców miasta o pomoc w identyfikowaniu sprawców nielegalnego wywożenia odpadów i zanieczyszczania miasta. Ustawienie w wyznaczonych miejscach miasta kontenerów na odpady. Zamontowanie blokad na drogach prowadzących do lasów komunalnych, w celu zabezpieczenia lasów przed wywożeniem śmieci na dzikie wysypiska.
Adresaci	Mieszkańcy miasta.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/ Koordynator	Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miasta.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zielonej Górze, Rejonowa Dyrekcja Lasów Państwowych, Komenda Miejska Policji miejskie jednostki organizacyjne
Okres realizacji zadania	Zadanie stałe

3.	Cel strategiczny:	Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców Zielonej Góry.
	Cel operacyjny:	Podjęcie działań zmierzających do likwidacji nielegalnego handlu na terenie Zielonej Góry. Kontrola Przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości dotyczących sprzedaży oraz reklamy i promocji napojów alkoholowych.
Szczegółowy opis celu	Likwidacja miejsc nielegalnego handlu. Edukacja w zakresie przestrzegania prawa. Rozszerzenie zakresu interwencji wobec łamania przepisów ustawy.	
Sposób realizacji zadania	Rozpoznanie i utworzenie bazy informacji o miejscach nielegalnego handlu. Kontrola zagrożonych rejonów. Kontrola osób prowadzących handel. W przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów kierowanie wniosków o ukaranie do Sądu. Utrzymanie bieżącej współpracy z zarządcami terenów, na których stwierdzono przypadki nielegalnego handlu. Prowadzenie akcji informacyjnych w mediach dotyczących zasad prowadzenia legalnej działalności handlowej. Kontrolowanie przestrzegania przepisów prawnych obowiązujących sprzedawców alkoholu przez administrację samorządową (Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wydz. Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej), Komendę Miejską Policji, Państwową Inspekcję Handlową.	
Adresaci	Osoby zajmujące się handlem obwoźnym (obnośnym) na terenie miasta, sprzedawcy napojów alkoholowych, właściciele punktów sprzedaży.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację Koordynator	Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miasta.	
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna (handel obwoźny artykułami spożywczymi), Państwowa Inspekcja Handlowa Inspekcja Weterynaryjna (handel obwoźny artykułami pochodzenia zwierzęcego, Komenda Miejska Policji, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Zielonej Górze, miejskie jednostki organizacyjne.	
Okres realizacji zadania	Zadania stałe.	

4.	Cel strategiczny:	Działania prewencyjne w zakresie ochrony przeciwpożarowej.
	Cel operacyjny:	Podnoszenie szeroko rozumianego bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie Zielonej Góry oraz propagowanie aktywności społecznej w podejmowaniu bezpośrednich działań prewencyjnych.
Szczegółowy opis celu		Bieżące analizowanie występujących zagrożeń w celu kreowania jednolitej polityki przeciwdziałania tym zagrożeniom. Opracowywanie geografii zdarzeń w celu typowania rejonów miasta o największym prawdopodobieństwie powstania zdarzenia. Prowadzenie kontroli w obiektach na podstawie oceny zagrożeń oraz nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych. Inspirowanie oraz inicjowanie technicznej ochrony mienia. Wywoływanie aktywności społecznej w podejmowaniu bezpośrednich działań prewencyjnych.
Sposób realizacji zadania		Dokonywanie szczegółowego rozpoznania zagrożeń: pożarowych, toksycznych środków przemysłowych /tsp/, obiektów zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi /zl/, komunikacyjnych – drogowych, kolejowych, wodnych, lotniczych, w lasach, zjawiska atmosferyczne, katastrofy obiektów zagrożonych terroryzmem. Opracowanie graficzne geografii zdarzeń: pożary, miejscowe zagrożenia. Typowanie obiektów do kontroli na podstawie: oceny zagrożeń, nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, występujących zdarzeń. Inspirowanie oraz inicjowanie technicznej ochrony mienia, poprzez przyłączenie do monitoringu pożarowego, instalacja czujek pożarowych, detektorów gazu, itp. Wywoływanie aktywności społecznej w zakresie: ograniczenie wypalania traw i nieużytków, przestrzeganie zakazu wstępu do lasu podczas suszy, stosowanie się do komunikatów centrum zarządzania kryzysowego w sytuacjach kryzysowych.
Adresaci		Mieszkańcy miasta.
Jednostki odpowiedzialne /Koordynator		Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu		Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta, Wydział Infrastruktury Społecznej Urzędu Miasta, Szkoły z terenu miasta Zielona Góra, Fundacja „Bezpieczne Miasto”, instytucje wchodzące w skład Zespołu Reagowania Kryzysowego Prezydenta Miasta Zielonej Góry, środki masowego przekazu z terenu miasta, służby i instytucje współdziałające w zakresie poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Zielonej Góry, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego.
Okres realizacji zadania		Program wymaga realizacji długookresowej wynikającej z potrzeby ciągłego edukowania społeczeństwa i budowania świadomości troski o bezpieczeństwo własnego życia i mienia. Realizacja programu odbywać się będzie w cyklach rocznych.

5.	Cel strategiczny:	Działania operacyjne w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
	Cel operacyjny:	Zwiększenie bezpieczeństwa obywateli naszego miasta. Poprawa efektywności prowadzonych działań ratowniczych.
Szczegółowy opis celu		Budowa nowej siedziby Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej PSP Nr 2 na terenie miasta. Doskonalenie bazy technicznej i specjalistycznego wyposażenia Jednostek Ratowniczo – Gaśniczych PSP. Wypracowanie standardów współdziałania służb i instytucji dla poprawy skuteczności prowadzonych działań ratowniczych. Doskonalenie funkcjonowania Centrum Zarządzania Kryzysowego Prezydenta Miasta, jako zintegrowanego stanowiska kierowania służb ratowniczych poprzez ciągłe doposażanie w niezbędne urządzenia i oprogramowanie informatyczne.
Sposób realizacji zadania		Budowa nowej siedziby JRG nr 2 PSP realizowana będzie w ramach inwestycji centralnej Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Planowany termin uruchomienia inwestycji rok 2005. Warunkiem uruchomienia inwestycji jest zapewnienie ze strony władz samorządowych, terenu pod budowę planowanej strażnicy.

	Na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad wyposażenia jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej oraz opracowanej „oceny zagrożenia miasta Zielonej Góry” wskazanym jest doposażenie JRG PSP w następujący specjalistyczny sprzęt ratowniczy: - dwa średnie samochody ratowniczo – gaśnicze, - ciężki samochód ratownictwa ekologicznego SCEko, - pompa dużej wydajności min. 4000 l/min., - kamera termowizyjna do lokalizacji źródła ognia. Pneumatyczny namiot ewakuacyjny. Dla poprawy efektywności prowadzonych działań ratowniczych, niezbędnym jest : - określenie procedur wzajemnego przekazywania informacji o posiadanym sprzęcie niezbędnym do prowadzenia działań, - wypracowanie zasad współpracy, szkoleń i wymiany informacji o swoich doświadczeniach w prowadzeniu i likwidacji zdarzeń. Doskonalenie funkcjonowania Centrum Zarządzania Kryzysowego Prezydenta Miasta, w zakresie: łączności przewodowej: - określić procedury powiadamiania władz i przełożonych o zaistniałej sytuacji, - określenie przekazywania do publicznej wiadomości komunikatów dotyczących podejmowanych działań i sposobów zachowania się ludności, - określenie mechanizmu aktualizacji baz danych tele – informatycznych, - analiza systemu łączności przewodowej z poszczególnymi podmiotami tworzącymi i współpracującymi z Krajowym Systemem Ratowniczo – Gaśniczym pod względem możliwości przekierowywania rozmów oraz zapewnieniu łącz bezpośrednich. łączności radiowej: - analiza systemu łączności radiowej na terenie miasta w zakresie usprzętowania i pokrycia terenu, - określenie systemu organizacji łączności radiowej dla jednostek współdziałających z KSRG. programowania komputerowego: - doposażanie CZK w niezbędny sprzęt teleinformatyczny i komputerowy, - określenie i zapewnienie oprogramowania komputerowego na potrzeby organizacji działań o znamionach kryzysu oraz wspomagania podejmowania decyzji przez kierującego działaniem ratowniczym.
Adresaci	Mieszkańcy miasta.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta, instytucje wchodzące w skład Zespołu Reagowania Kryzysowego Prezydenta Miasta Zielonej Góry, służby i instytucje współdziałające z Krajowym Systemem Ratowniczo – Gaśniczym, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego.
Okres realizacji zadania	Program wymaga realizacji długookresowej wynikającej z potrzeby zabezpieczenia znacznych nakładów finansowych, a ponadto zadania przyjęte do realizacji wymagają ciągłej aktualizacji. Stąd też szczegółowe określenie terminu realizacji jest nieracjonalne.

6.	Cel strategiczny:	Zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w pracy.
	Cel operacyjny:	Zmniejszenie tolerancji na zjawisko nietrzeźwości w miejscu pracy.
Szczegółowy opis celu	Rozpoznawanie problemów uzależnień; podejmowanie interwencji wobec osób uzależnionych w zakładach pracy.	
Sposób realizacji zadania	Edukacja pracowników nadzoru w zakresie wczesnego rozpoznawania problemów uzależnień, podejmowanie interwencji oraz ułatwianie uzależnionym pracownikom dostępu do pomocy w profesjonalnych placówkach leczenia odwykowego i w środowiskach wzajemnej pomocy	
Adresaci	osoby nietrzeźwe w miejscu pracy, inspektorzy bhp w zakładach pracy, pracodawcy.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację Koordynator	Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Państwowa Inspekcja Pracy,	
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	inspektorzy bhp w zakładach pracy, placówki leczenia odwykowego, miejskie jednostki organizacyjne z terenu miasta.	
Okres realizacji zadania	2004-2008	

7.	Cel strategiczny:	Zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.
	Cel operacyjny:	Podejmowanie działań wobec osób nietrzeźwych i nadużywających alkoholu i innych środków psychoaktywnych wchodzących w konflikt z prawem.
Szczegółowy opis celu	Prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób nadużywających alkoholu i innych środków psychoaktywnych.	
Sposób realizacji zadania	Zwiększenie dostępności terapii osób uzależnionych przebywających w areszcie. Rozszerzenie zakresu stosowania terapeutycznych zaleceń probacyjnych wobec sprawców przestępstw i wykroczeń związanych z nadużywaniem alkoholu. Ograniczanie ilości osób prowadzących pojazd w stanie nietrzeźwym. Kontrola przestrzegania przepisów zakazujących sprzedaży alkoholu nietrzeźwym. Zaostrzenie kontroli na drogach w dniach podwyższonego ryzyka.	
Adresaci	Osoby uzależnione i nadużywające alkoholu i innych środków psychoaktywnych, kierowcy, sprzedawcy napojów alkoholowych.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Komenda Miejska Policji, placówki leczenia odwykowego, Państwowa Inspekcja Pracy,	
Okres realizacji zadania	2004-2008	

3. BEZPIECZEŃSTWO KOMUNIKACYJNE.

W dziale Bezpieczeństwo komunikacyjne zapisane zostały 3 cele strategiczne dotyczące realizacji zadań w zakresie: poprawy stanu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, podnoszenia kultury motoryzacyjnej społeczeństwa, bezpieczeństwa komunikacyjnego.

1.	Cel strategiczny:	Poprawa stanu bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.
	Cel operacyjny:	Ograniczenie zagrożeń komunikacyjnych poprzez zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych.
Szczegółowy opis celu	Podejmowanie działań wobec pieszych i zmotoryzowanych uczestników ruchu drogowego, w tym osoby nietrzeźwe lub będące pod	

	wplywem alkoholu i innych środków psychoaktywnych, osób stwarzających zagrożenia. Przebudowa ciągów komunikacyjnych mających na celu usprawnienie ruchu drogowego oraz płynność poruszania się pojazdów po jezdniach naszego miasta.
Sposób realizacji zadania	Systematyczne rozpoznawanie miejsc szczególnie niebezpiecznych na drogach. Eliminowanie ruchu pieszego na najbardziej zagrożonych odcinkach. Opiniowanie planów modernizacyjnych w aspekcie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Eliminowanie z ruchu pojazdów zagrażających środowisku i niesprawnych technicznie. Ograniczenie zjawiska kierowania pojazdami przez osoby nietrzeźwe (wydłużenie okresu zatrzymania prawa jazdy i wprowadzenie obowiązku uczestniczenia w specjalnym programie w celu jego odzyskania). Ograniczenie zjawiska kierowania pojazdami z nadmierną prędkością. Zaostrzenie kontroli na drogach w dniach podwyższonego ryzyka. Współorganizowanie Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Prowadzenie działań kontrolnych pod kryptonimem: „Wiosenne porządki”, „Pieszy”, „Transport ciężarowy – TIR”, „Trzeźwość”, „Radar”, „Jabłko, cytryna”. Realizacja programu prewencyjnego pod nazwą „Bezpieczna droga do szkoły”. Przebudowa skrzyżowania ul. Łużycka – Wyszyńskiego (rondo Jana Pawła II). Przebudowa obwodnicy wewnętrznej (rondo PCK, ul. Dąbrówki, Długa, Konstytucji 3Maja, Wrocławska – skrzyżowanie z ul. Lwowską). Przebudowa sygnalizacji świetlnej (rondo PCK, ul. Dąbrówki, Długa, Konstytucji 3 Maja, Wrocławska – skrzyżowanie z ul. Lwowską). Montowanie dodatkowych punktów doświetlenia przejść dla pieszych. Tworzenie stref ograniczonej prędkości. Montaż progów zwalniających na ulicach wewnętrznych. Montaż znaków drogowych na ekranach odbaskowych (przejścia dla pieszych, znaki w okolicach szkół). Organizacja działań prewencyjnych w „Miasteczku Ruchu Drogowego” na terenie Auchan dla młodzieży zielonogórskich szkół.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordynator	Wydział Inwestycji i Zarządzania Drogami Urzędu Miasta, Komenda Miejska Policji.
Adresaci programu	Zmotoryzowani i piesi mieszkańcy miasta.
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Inspekcja Transportu Drogowego, Zarządy dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych, szkoły, Urząd Celny, miejskie jednostki organizacyjne z terenu miasta
Okres realizacji zadania	2004-2008

2.	Cel strategiczny:	Podnoszenie kultury motoryzacyjnej społeczeństwa.
	Cel operacyjny:	Edukacja w zakresie przepisów ruchu drogowego.
Szczegółowy opis celu		Popularyzowanie przepisów i zasad bezpiecznego poruszania po drogach. Kształtowanie partnerskich zachowań wobec innych uczestników ruchu. Zajęcia umożliwiające uzyskanie uprawnień do posiadania karty rowerowej i motorowerowej. Propagowanie podstawowych zasad i umiejętności udzielania pierwszej pomocy przed medycznej poszkodowanym w wypadkach drogowych. Koegzystencja pieszych i kierujących na drogach publicznych, poprawa warunków drogowych.
Sposób realizacji zadania		Organizacja turniejów, imprez dla wszystkich uczestników ruchu drogowego w tym: Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny, Międzynarodowy Tydzień Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, którego celem jest poprawa warunków drogowych poprzez usuwanie nieprawidłowości w oznakowaniu i utrzymaniu dróg, Samochodowe Rajdy Turystyczne, Samochodowe Konkursowe Jazdy Sprawnościowe, Motocyklowe Rajdy Obserwowane i Crosowe. Organizacja 2 razy w roku w szkołach (wiosną i jesienią) zajęć na kartę rowerową i motorowerową.

Adresaci	Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz inni użytkownicy dróg.
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordinator	Polski Związek Motorowy, Wojewódzki Ośrodek Politechniczny,
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Szkoły, Komenda Miejska Policji, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i pożytku publicznego.
Okres realizacji zadania	2004-2008

3.	Cel strategiczny:	Bezpieczeństwo komunikacyjne.
	Cel operacyjny:	Transport materiałów niebezpiecznych.
Szczegółowy opis celu	Prowadzenie monitoringu przewozu materiałów niebezpiecznych na drogach. Sprawdzanie zgodności przewożonych materiałów niebezpiecznych ze specyfikacją oraz umieszczonych numerów ADR.	
Sposób realizacji zadania	Kontrola w miejscu załadunku lub na drogach we współpracy z Inspekcją Transportu Drogowego i Komendą Miejską Policji.	
Adresaci	Podmioty prowadzące działalność transportową w zakresie przewozów materiałów niebezpiecznych.	
Jednostki odpowiedzialne za realizację/Koordinator	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, Inspekcja Transportu Drogowego,	
Podmioty uczestniczące w realizacji celu	Podmioty posiadające uprawnienia w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych, Komenda Miejska Policji, Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej.	
Okres realizacji zadania	bezterminowo	
Planowany efekt końcowy	Zmniejszenie ilości wypadków spowodowanych niewłaściwym przewozem materiałów niebezpiecznych i środków chemicznych.	

4. POLITYKA INFORMACYJNA, EDUKACYJNA, MEDIALNA.

Rola mediów jako czynnika kształtującego opinię publiczną jest tak ogromna, że przy ich pomocy można osiągnąć bardzo dobre wyniki w edukacji społeczeństwa w zakresie wiktymologii. Promowanie programów prewencyjnych wpłynie pozytywnie na świadomość mieszkańców w zakresie sposobów zabezpieczenia osób i mienia przed działaniem przestępcy. Promowanie działań sprzyjających realizacji programu zapobiegania przestępczości, które w szczególny sposób przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa, pomocy ludziom, będzie działaniem potrzebnym i wpłynie pozytywnie na końcowy efekt programu.

Polityka informacyjna, edukacyjna prowadzona będzie poprzez:

1. Aktywizację współpracy z lokalnymi środkami masowego przekazu w zakresie promowania inicjatyw ujętych w programie.
2. Upowszechnianie doświadczeń podmiotów realizujących cele i zadania Programu Zapobiegania Przestępczości, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli oraz prezentacja działań innowacyjnych w tym zakresie.
3. Współpracę i promowanie inicjatyw, propozycji i wniosków zmierzających do ograniczenia przestępczości na terenie miasta.
4. Współdziałanie z instytucjami i stowarzyszeniami współuczestniczącymi w realizacji Programu Zapobiegania Przestępczości, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli.
5. Realizację programów wychowania komunikacyjnego w szkołach, organizację turniejów, konkursów, festynów dot. zagadnień ujętych w Programie Zapobiegania Przestępczości, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli.
6. Prowadzenie badań naukowych w zakresie patologii społecznych charakterystycznych dla naszego rejonu.

7. Organizowanie konferencji naukowych, seminariów otwartych, odczytów i dyskusji, spotkań z przedstawicielami placówek penitencjarnych, służby kuratorskiej, społeczności lokalnej oraz z pracownikami nauki, studentami resocjalizacji.

Reasumując powyższe stwierdzić należy, iż współpraca pomiędzy poszczególnymi podmiotami realizującymi Program, a mediami jest niezbędna. Współpraca ta jednak powinna przynosić pozytywne efekty dla społeczeństwa.

5. PROGRAMY PROFILAKTYCZNE W SZKOŁACH.

Profilaktyka w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych realizowana jest na podstawie własnych programów profilaktyki opracowywanych w oparciu o przepisy wynikające z ustaw takich jak: Konstytucja RP, Konwencja Praw Dziecka, ustawa o Systemie Oświaty, ustawa o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o Przeciwdziałaniu Narkomanii i in. oraz rozporządzeń m. in. Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.

W szkolnych programach profilaktycznych, które realizowane są na terenie miasta Zielona Góra dominują działania przede wszystkim na poziomie pierwszorzędowym. A zatem te, które ukierunkowane są na promocję zdrowia i przedłużanie życia człowieka oraz jednocześnie na zapobieganiu czynnikom związanym z występowaniem zagrożeń takich jak: narkomania, alkoholizm, palenie tytoniu, zachowania agresywne etc.

Działania profilaktyczne powinny, zatem, stosownie do czynników identyfikowanych jako sprzyjające zagrożeniom społecznym, uwzględniać dwa nurty:

- 1) przeciwdziałać czynnikom szkodliwym, jak: ryzyko utraty zdrowia, zagrożenia bezpieczeństwa (w rodzinie, w szkole, w grupie rówieśniczej, w środowisku zamieszkania),
- 2) w sposób ciągły i systematyczny promować rozwój jednostek, wskazując i umożliwiając rozwój potencjałów i możliwości.

Choć wśród specjalistów zajmujących się profilaktyką istnieją różnice, co do jej rozumienia i definiowania to są oni zgodni, że działania profilaktyczne mogą i powinny być realizowane na trzech różnych poziomach.

Profilaktyka pierwszorzędowa to działania ukierunkowane z jednej strony na promocję zdrowia i przedłużanie życia człowieka, z drugiej zaś na zapobieganie czynnikom związanym z występowaniem czynników sprzyjającym występowaniu zagrożeń. Szczególnie wyraźnie akcentuje się tutaj budowanie i rozwijanie różnorodnych umiejętności radzenie sobie z wymogami życia, gdyż deficyty w tym zakresie są powszechnie spotykane w populacji młodych ludzi.. Ważne jest również dostarczenie rzetelnych informacji dostosowanych do specyfiki odbiorców.

Ważne zadania profilaktyki pierwszorzędowej to:

- programy edukacji zdrowotnej zmierzające do modyfikowania stylu życia w kierunku umożliwiania rozwoju pełnego zdrowia.
- włączenie środków masowej informacji w prowadzenie różnych akcji profilaktycznych.

Profilaktyka drugorzędowa – ma na celu ujawnianie osób o najwyższym ryzyku zagrożenia. Podstawowe zadania profilaktyki drugorzędowej to:

- edukacja specyficznych populacji i jednostek traktowanych jako grupy (osoby) wysokiego ryzyka,
- organizowanie lokalnych, dostosowanych do odbiorców programów edukacyjnych i interwencyjnych,
- identyfikację grup wysokiego ryzyka w celu prowadzenia właściwej edukacji i interwencji,
- organizowanie programów treningowych dla profesjonalistów,

Profilaktyka trzeciorzędowa – rozumiana jest jako interwencja po wystąpieniu. Ma ona na celu z jednej strony przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, z drugiej zaś – umożliwienie osobie leczącej się powrotu do społeczeństwa, prowadzenia w nim satysfakcjonującego i społecznie akceptowanego trybu życia. Podstawowe zadania tego poziomu oddziaływań profilaktycznych:

- zatrzymanie rozwoju choroby,
- redukcja niebezpieczeństwa powrotu do zachowań ryzykownych,
- usprawnianie form pomocy osobom chorymi ich rodzinom,
- poprawa jakości życia rodzin z osobą zagrożoną,
- badanie i ocena skuteczności poszczególnych programów terapeutycznych.

Działania na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz przygotowania ich do podejmowania słuszych wyborów w życiu w zielonogórskich szkołach podstawowych, gimnazjalnych i średnich wyznaczają następujące dokumenty szkolne:

- szkolne programy profilaktyki,
- szkolne programy wychowawcze.

Osoby odpowiedzialne za przygotowanie i realizację szkolnych programów profilaktycznych jako potrzebę istoty takich działań najczęściej wskazują na:

- eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi,
- brak umiejętności przewidywania swoich zachowań,
- niewłaściwe relacje w grupach rówieśniczych,
- przemoc i agresję wśród uczniów,
- brak dyscypliny i niską kulturę języka,
- brak podstawowych nawyków higienicznych,
- kształtowanie i rozwijanie umiejętności intra- i interpersonalnych,
- niewydolność wychowawczą rodziców.

Główne cele i zadania programów profilaktycznych realizowanych w zielonogórskich szkołach podstawowych.

1. Propagowanie zdrowego stylu życia a w szczególności wyrabianie nawyków związanych z higieną osobistą i troską o zdrowie, kształtowanie nawyków zdrowego żywienia oraz zapoznanie się z rolą sportu i wypoczynku (organizacja czasu wolnego).

Cel ten jest najczęściej realizowany za pomocą zadań:

- znaczenie właściwego odżywiania się,
- zapoznanie z rolą sportu i wypoczynku dla zdrowia człowieka,
- organizowanie czasu wolnego uczniom,
- tworzenie warunków do aktywności uczniów na terenie szkoły (koła zainteresowań, zajęcia sportowe, wycieczki),
- spotkania edukacyjno-profilaktyczne z rodzicami.

2. Zapobieganie zachowaniom agresywnym:

- wzmacnianie pozytywnego obrazu samego siebie,
- kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych,
- kształtowanie właściwych postaw koleżeńskich,
- wdrażanie do szanowania uczuć i godności drugiego człowieka,
- uczenie umiejętności asertywnego rozwiązywania konfliktów,
- doskonalenie warsztatu pracy nauczyciela w zakresie pracy wychowawczej.

3. Zachowanie bezpieczeństwa w życiu codziennym:

- kształtowanie umiejętności bezpiecznego zachowania się w szkole, domu, podwórku, ulicy,
- kształtowanie umiejętności stosowania pierwszej pomocy.

4. Zapobieganie trudnościami szkolnym:

- ciągle diagnozowanie sytuacji szkolnej uczniów,
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla uczniów,
- wyrabianie nawyków systematycznej pracy wśród uczniów
- tworzenie grup pomocy rówieśniczej.

5. Zapobieganie uzależnieniom:

- edukacja antyalkoholowa, antynarkotykowa, antynikotynowa,
- rozpoznawanie zagrożeń związanych z sektami, komputerem, bulimią i anoreksją,
- konkursy dotyczące uzależnień,
- szkoleniowe rady pedagogiczne nt. uzależnień,
- spotkania edukacyjno-profilaktyczne dla rodziców.

6. Zdrowie psychiczne:

- zajęcia integracyjne w klasach szkolnych,
- wyrabianie umiejętności radzenia sobie ze stresem.

W szkołach podstawowych zadania wynikające z założonych celów działań profilaktycznych realizowane są głównie przez nauczycieli i pedagogów zatrudnionych w placówkach w formie pogadarek i zabaw w trakcie lekcji, właściwie tylko przy realizacji zadań związanych z profilaktyką uzależnień i zachowaniem bezpieczeństwa w życiu codziennym. Szkoły wykorzystują specjalistów zatrudnionych w poradniach uzależnień (Centrum Terapeutyczno-Profilaktyczne dla Osób Uzależnionych) oraz Policję.

Główne cele i zadania programów profilaktycznych realizowanych w zielonogórskich szkołach gimnazjalnych.

1. Kształtowanie zdrowego stylu życia i harmonijnego rozwoju fizycznego i psychicznego:

- wdrażanie do higieny osobistej,
- uświadomienie istoty racjonalnego odżywiania się,
- nakłanianie do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań sportowych,
- nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- kształtowanie postaw życzliwości i optymizmu życiowego.

2. Przeciwdziałanie kradzieżom w szkole:

- kształtowanie postawy odpowiedzialności za swoją i cudzą własność.

3. Stwarzanie warunków zapobiegania przemocy i agresji;

- kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów na drodze negocjacji,
- uwrażliwienie uczniów na wszelkie akty przemocy i wandalizmu,
- eliminowanie wulgaryzmów z języka uczniów,
- dostarczenie wzorców zachowań pozbawionych agresji,
- szkoleniowe rady pedagogiczne nt. pracy z dzieckiem agresywnym,
- włączenie rodziców do przeciwdziałania agresji w szkole.

4. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym:

- budowanie motywacji do pokonywania trudności,
- motywowanie do nauki poprzez stwarzanie odpowiednich warunków do przeżywania sukcesu,
- wspieranie uczniów z trudnościami w nauce.

5. Przeciwdziałanie uzależnieniom:

- zajęcia edukacyjne dla nauczycieli i rodziców,

- rozpoznawanie zagrożeń wynikających na skutek zażywania substancji psychoaktywnych,
- nabycie umiejętności asertywnego odmawiania,
- konkursy i akcje związane z uzależnieniami.

6. Bezpieczeństwo w szkole, domu i ulicy:

- kształtowanie umiejętności bezpiecznego zachowania się w szkole, domu, podwórku, ulicy,
- kształtowanie umiejętności stosowania pierwszej pomocy.

7. Kształtowanie postaw i rozwijanie systemu wartości:

- dostarczenie informacji nt. możliwości poznania samego siebie i akceptacji jako warunku powodzenia,
- uczenie dystansu do zachowań medialnych bohaterów,
- umiejętność oceniania wzorców prezentowanych przez idoli promowanych w mediach,
- nabycie umiejętności wchodzenia w nowe role społeczne,
- uświadomienie rodzicom niebezpieczeństw, które idą za modą kreowaną przez media.

W szkołach gimnazjalnych zdecydowaną większość zadań założonych w szkolnych programach profilaktycznych podobnie jak w szkołach podstawowych realizują pedagodzy szkolni i nauczyciele jednakże widoczne jest większe korzystanie z zaplecza instytucji, stowarzyszeń czy klubów działających w Zielonej Górze przy realizacji poszczególnych celów działań profilaktycznych.

Główne cele i zadania programów profilaktycznych realizowanych w zielonogórskich szkołach ponadgimnazjalnych.

1. Budowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i życie. Kształtowanie dojrzałej osobowości młodego człowieka:

- kształtowanie umiejętności komunikowania się z innymi,
- oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- wskazanie konstruktywnych sposobów w radzeniu sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi,
- pomoc w wyborze drogi życiowej oraz zdolności do samodzielnego myślenia,
- nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

2. Przeciwdziałanie przestępczości nieletnich i młodzieży:

- uświadomienie ryzyka popełnienia czynów przestępczych,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania strategii wpływu i obrony przed manipulacją w codziennych sytuacjach,
- przeciwdziałanie ujemnym wpływom środków masowego przekazu,
- uwrażliwienie na wszelkie przejawy zachowań aspołecznych.

3. Przeciwdziałanie uzależnieniom:

- profilaktyka narkomanii,
- profilaktyka alkoholowa,
- profilaktyka nikotynowa,
- profilaktyka HIV/AIDS,
- profilaktyka uzależnień niechemicznych.

4. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności inter i intrapersonalnych:

- uświadomienie istoty przyjaźni, miłości i prawidłowych relacji w życiu rodziny,

- rozwijanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych.

5. Wdrożenie do bezpiecznej seksualności:

- uświadomienie zagrożeń wynikających z niebezpiecznych i ryzykownych zachowań seksualnych.

6. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym:

- budowanie motywacji do pokonywania trudności,
- motywowanie do nauki poprzez stwarzanie odpowiednich warunków do przeżywania sukcesu,
- wspieranie uczniów z trudnościami w nauce.

Charakterystyczne dla programów realizowanych w szkołach ponadgimnazjalnych jest korzystanie z największej oferty instytucji w Zielonej Górze, najczęściej powtarzające się to: Klub Abstynenta „Krokus”, Stowarzyszenie „BABA”, TRR o/Zielona Góra, Powrót z „U”, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Komenda Miejska Policji, Poradnia Młodzieżowa, OPS, Centrum Terapeutyczno-Profilaktyczne dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych. W porównaniu ze szkołami podstawowymi i gimnazjalnymi szkoły ponadgimnazjalne odważniej korzystają z zielonogórskiego zaplecza, ale jednocześnie najbardziej ogólnie przygotowują swoje programy profilaktyczne.

6. SPOSÓB FINANSOWANIA I KATALOG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA.

Finansowanie zadań objętych programem odbywać się będzie poprzez: finansowanie, dofinansowanie, dotacje.

Źródła finansowania:

1. Budżet miasta Zielona Góra:

- dz. 600 Transport i łączność, rozdz. 60015 – Drogi publiczne w miastach na prawach powiatu, rozdz. 60016 – Drogi publiczne gminne;**
- dz. 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdz. 75411 – Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej, 75495 Pozostała działalność**
- dz. 851 Ochrona Zdrowia, rozdz. 85153 – Zwalczanie narkomanii, 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi;**
- dz. 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdz. 90004 - Utrzymanie zieleni w miastach i gminach; rozdz. 90015 – oświetlenie ulic, placów i dróg;**
- rozdz. 90017 – Zakłady gospodarki komunalnej;**

2. Środki Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska.

3. Budżet Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego.

4. Fundusze strukturalne.

a) Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)

Celem jego działalności jest zmniejszenie dysproporcji w rozwoju pomiędzy regionami Unii Europejskiej. Finansuje on rentowne inwestycje służące tworzeniu miejsc pracy (np. poprawa otoczenia firm i podwyższenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, pobudzenie rozwoju badań i nowych technologii, wsparcie finansowe MŚP), inwestycje w zakresie infrastruktury (np. budowa dróg, sieci telefonicznych) oraz rozwoju potencjału regionów poprzez wspieranie inicjatyw rozwoju lokalnego i działalność MŚP.

Z budżetu EFRR finansowane są Inicjatywy Wspólnotowe – INTERREG (współpraca transgraniczna i międzyregionalna) oraz URBAN (rewitalizacja obszarów miejskich). www.euroregion-snb.pl

b) Europejski Fundusz Społeczny.

EFS wspiera oraz uzupełnia działania krajów członkowskich skierowane na walkę z bezrobociem (zapobieganie i przeciwdziałanie), rozwój rynku pracy i zasobów ludzkich (rozwijanie potencjału kadrowego, integracja społeczna rynku pracy w celu promocji wzrostu poziomu zatrudnienia, równości szans mężczyzn i kobiet, harmonijnego i trwałego rozwoju oraz spójności ekonomicznej i społecznej. www.efs.gov.pl

5. Programy Operacyjne Narodowego Planu Rozwoju.

- a) **ZPORR** Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego. www.zporr.mgpips.gov.pl
Celem programu jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską. W ramach ZPORR realizowane są następujące projekty z dziedzin:
Priorytet 1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów
Priorytet 2. Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach
Priorytet 3. Rozwój lokalny
Priorytet 4. Pomoc techniczna
- b) **(SPO RZL)** Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich. www.efs.gov.pl
W ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich finansowane są projekty służące: budowie otwartego, opartego na wiedzy społeczeństwa poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy
Cele SPO RZL są realizowane poprzez trzy priorytety:
I Priorytet: Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej,
II Priorytet: Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy,
III Priorytet: Pomoc techniczna.

6. Inne źródła informacji o możliwości dofinansowania.

- a) Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości <http://www.parp.gov.pl/strukturalne.html>
b) Urząd Komitetu Integracji Europejskiej <http://www.ukie.gov.pl>
c) Krajowe Biuro ds. Narkomanii www.narkomania.gov.pl.
d) Portal Unii Europejskiej www.europa.eu.int
e) Fundacja Prywatnej Pomocy Duńskiej dla Bezdomnych Rodzin w Polsce Grete Mikaelson grete.mikaelson.foundation@tnh.dk
f) Polsko Niemiecka Współpraca Młodzieży (PNWM) www.pnwm.org

7. PLANOWANE EFEKTY KOŃCOWE.

1. Zahamowanie dynamiki wzrostu niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży. Spadek wskaźników dynamiki dotyczących przestępczości nieletnich. Wzrost zainteresowania młodzieży udziałem w Turniejach LUPO.
2. Ograniczenie liczby zdarzeń z udziałem dzieci i młodzieży.
3. Stworzenie bazy kadrowej, lokalowej i materiałowej do właściwego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży.
4. Dostarczenie społeczeństwu wiedzy o skutkach przemocy i sposobach jej zapobiegania.
5. Integracja mieszkańców Zielonej Góry i instytucji edukacyjnych w działaniach na rzecz ograniczania zjawiska uzależnień.
6. Wzrost świadomości społecznej na temat uzależnień i ich skutków oraz sposobów przeciwdziałania uzależnieniom.
7. Wzrost zaradności wychowawczej rodziców i kadry pedagogicznej szkół i innych instytucji edukacyjnych.
8. Ograniczenie i powstrzymanie zjawiska uzależnienia od środków psychoaktywnych. Profesjonalizacja kadr w ramach profilaktyki pierwszo- i drugorzędowej.

9. Zmniejszanie ilości i dolegliwości alkoholowych zaburzeń życia rodzinnego.
10. Przywracanie do społeczeństwa osób wykluczonych na skutek uzależnienia.
11. Pomoc rodzinom osób uzależnionych. Integracja działań terapeutycznych i resocjalizacyjnych. Integracja różnych instytucji zajmujących się problematyką uzależnień.
12. Wszczynianie postępowania przygotowawczego przez policję zgodnie z art. 208 KK, zmniejszenie ilości niepełnoletnich spożywających alkohol.
13. Zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych od alkoholu, podejmowanie leczenia przez osoby uzależnione i członków ich rodzin.
14. Wzrost liczby uroczystości realizowanych bez udziału „tradycyjnej lampki alkoholu”. Większa znajomość osób stanowiących wzór do naśladowania.
15. Spadek wskaźników dynamiki przestępczości w kategorii kradzieży i kradzieży z włamaniem.
16. Udzielenie skutecznej pomocy potrzebującym, wzrost świadomości prawnej. Spadek wskaźników dynamiki dotyczących przestępczości nieletnich.
17. Zwiększenie bezpieczeństwa kobiet na ulicach miasta.
18. Minimalizacja skutków wykluczenia społecznego. Zapewnienie mieszkań dla osób kończących ośrodki readaptacyjne, które współpracują później jako wolontariusze w placówkach prowadzonych przez miejskie jednostki organizacyjne.
19. Poprawa estetyki miasta i bezpieczeństwa mieszkańców.
20. Całkowita likwidacja miejsc nielegalnego handlu.
21. Zwiększenie przestrzegania prawa – przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie sprzedaży oraz reklamy i promocji napojów alkoholowych
22. Stworzenie systemu informacyjnego, usprawniającego akcje likwidacji dzikich wysypisk. Wyeliminowanie zjawiska dzikich wysypisk w mieście.
23. Poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie miasta większy udział mieszkańców w bezpośrednich działaniach prewencyjnych, co skutkować będzie poczuciem większego ich bezpieczeństwa
24. Poprawa skuteczności prowadzonych przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej działań ratowniczych w tym zwalczania i likwidacji skutków zdarzeń nieprzewidywalnych.
25. Zmniejszenie ilości wypadków oraz strat ekonomicznych spowodowanych nietrzeźwością w pracy.
26. Podejmowanie interwencji wobec osób uzależnionych w zakładach pracy.
27. Objęcie terapią osoby uzależnione przebywające w areszcie. Zwiększenie stosowania terapeutycznych zaleceń probacyjnych wobec sprawców przestępstw i wykroczeń związanych z nadużywaniem alkoholu (zajęcia korekcyjne dla sprawców przemocy),
28. Ograniczenie ilości osób nietrzeźwych, którym sprzedawany jest alkohol.
29. Zmniejszenie wskaźnika dynamiki przestępstw i wykroczeń drogowych.
30. Ograniczenie ilości osób prowadzących pojazd w stanie nietrzeźwym.
31. Upłynnienie ruchu, podniesienie bezpieczeństwa pieszych a szczególnie dzieci udających się do szkoły ruchu drogowego.
32. Zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych z udziałem uczestników ruchu drogowego w tym dzieci i młodzieży, poprawa kulturalnych zachowań wśród kierujących pojazdami, poprawa oznakowania poziomego i pionowego.
33. Zmniejszenie ilości wypadków spowodowanych niewłaściwym przewozem materiałów niebezpiecznych i środków chemicznych.

8. DANE TELEADRESOWE JEDNOSTEK ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ ZADANIA/ KOORDYNATOR.

1. Komenda Miejska Policji, ul. Partyzantów 40, 65 – 001 Zielona Góra, tel.325 20 00
2. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej, ul. Kasprowiczka 3/5, 65-074 Zielona Góra, tel. 328 36 00, fax 328 36 04Stowarzyszenie na Rzecz Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży, ul. Wyszyńskiego 17 c, 65-536 Zielona Góra, tel. 326 17 44
3. Stowarzyszenie Profilaktyczno- Resocjalizacyjne „Komitywa”, ul. 1 Maja 17/19, 65-404 Zielona Góra, Kamila Zolotogorow 0698 649 001, Edyta Bagińska 0607 694 824
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. A.Krzwoń 2, 65-001 Zielona Góra, tel.323 68 00
5. Biuro Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Sienkiewicza 10, 65-433 Zielona Góra, tel. 327 29 28
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Podgórna 7, 65-001 Zielona Góra, tel. 327 93 91, 327 94 31
7. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, ul. Piaskowa 9 E, 65-204 Zielona Góra, tel. 324 49 00
8. Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze, ul. Jelenia 1 A, 65-090 Zielona Góra, tel. 45 32 000

9. Centrum Profilaktyczno-Terapeutyczne dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych NZOZ „LOPiT” przy PZTN, ul. Jelenia 1 A, 65-090 Zielona Góra, tel. 45 32 000
10. Fundacja „Bezpieczne Miasto”, ul. Szarych Szeregów 8, 65-001 Zielona Góra, tel. 323 03 25
11. Caritas Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej, ul. Kościelna 6, 65-001 Zielona Góra, tel. 324 43 30, fax 432 42 78
12. Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat” Oddział w Zielonej Górze, ul. Monte Cassino 13/8, 65-561 Zielona Góra, tel. 697 938 491
13. Urząd Miasta Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, ul. Podgórna 22, 65-424 Zielona Góra, tel 39 92 100
14. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, al. Zjednoczenia 110, 65-120 Zielona Góra, tel. 322 91 04, fax 322 91 84
15. Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy, ul. Dekoracyjna 8, 65-155 Zielona Góra, tel. 451 39 00
16. Wojewódzki Ośrodek Politechniczny, ul. Wyszyńskiego 17c, 65-536 Zielona Góra, tel. 326 17 44
17. Polski Związek Motorowy Zarząd Okręgowy, ul. Wiejska 10, 65-609 Zielona Góra, tel. 326 17 61
18. Urząd Miasta Wydział Inwestycji i Zarządzania, ul. Podgórna 22, 65-424 Zielona Góra, tel. 32 92 100
19. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, ul. Siemieradzkiego 19, 65-001 Zielona Góra, tel. 45485 5
20. Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet „Baba”, Plac Matejki 3, 65-001 Zielona Góra, tel. 0602 558 017, 0608 551 185
21. Koło Terenowe Polskiego Towarzystwa Penitencjarnego przy Zakładzie Profilaktyki i Resocjalizacji Uniwersytetu Zielonogórskiego, ul. Energetyków 2, 65-001 Zielona Góra, tel. 0 600 252 384, tel. 328 29 99

9. UWAGI KOŃCOWE.

Program Zapobiegania Przestępczości, Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli jest próbą zintegrowania wszystkich działań realizowanych w mieście zmierzających do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Zielonej Góry. Zadania strategiczne określone w programie zakładają realizację w latach 2004 – 2008, a w niektórych przypadkach obejmują dalsze lata. Program podlegać będzie modyfikacji w zależności od występujących potrzeb.

Wiceprzewodniczący Rady

Edward Markiewicz